

Yleisilmailun turvallinen tankkaus Finavian verkostolentoasemilla

Finavialle on erityisen tärkeää, että yleisilmailun tankkaustoiminta ei vaaranna kaupallista liikennettä eikä ympäristöä.

Yleisilmailun tankkauksen kolme tasoa suositeltavuuden, turvallisuuden ja vastuullisuuden näkökulmasta ovat:

1. Jakeluasema ammattimaisen lentopolttoaine-yhtiön toimesta.
2. Jakeluasema paikallisen toimijan toimesta.
3. Tankkausalue siirrettävää säiliötä tai kanisteritankkausta varten (säiliötä tai kanistereita ei saa säilyttää lentoasema-alueella).

Kaikissa tapauksissa Finavia vuokraa maa-alueen tankkausta varten, jonka suojauksista ja maaperän puhtaudesta ja turvallisesta toiminnasta on vastuussa vuokralainen.

Tämä ohjeistus ottaa huomioon myös yhä yleisemmin käytettävän autopolttoaineen (MOGAS) käytön ja käsittelyn.

Yleistä polttoainehuollosta:

Lentoasemalla on ensisijaisesti käytettävä kiinteillä jakeluasemilla järjestettyä polttoainehuoltoa. Oma säiliö voidaan sijoittaa lentoaseman alueelle vain erityisen perustellusta syystä. **Säiliön sijoituksesta ja sijoituspaikasta on sovittava lentoaseman edustajan (lentoaseman päällikkö tai hänen määräämänsä henkilö) kanssa ja varastoalueesta on tehtävä maanvuokrasopimus.**

Maanvuokralaisen on otettava vakuutus mahdollisen ympäristövahingon varalta. Maanvuokralainen voi käyttää Suomen Ilmailuliiton vastuuvakuutusta kattamaan mahdolliset ympäristövahingot, jos on kyseisen liiton jäsen. Muussa tapauksessa on otettava erillinen vakuutus. Vakuutustodistuksen kopio on toimitettava lentoasemalle kummassakin tapauksessa. Jakelu-/varastointialueen maanvuokrasopimuksessa on sovittava ympäristönsuojelullisista vastuista ja velvoitteista. Vuokralainen vastaa aiheuttamisperiaatteen mukaisesti toiminnastaan aiheutuneesta vahingosta.

Ennen toiminnan aloittamista on Vuokralaisen osoitettava, että ko. toiminnan harjoittamiseen ja/tai laitteiden sijoittamiseen tarvittavat viranomaisluvut/hyväksynnät on saatu. Palavien nesteiden varastoinnissa sisätiloissa on noudatettava vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvontaa koskevassa asetuksessa 685/2015 annettuja määräyksiä sekä lentoaseman antamaa muuta ohjeistusta.

Poltonestevuodosta on ilmoitettava välittömästi lentoasemalle ja suurissa vuodoissa hätäkeskukseen. Mahdollisesta maaperän pilaantumisesta on Vuokralaisen ilmoitettava viipymättä alueen ELY-keskukseen ja lentoasemalle. Poltonesteen jakelupaikan omistaja/haltija vastaa siitä, että jakelupaikasta ja sen käytöstä pidetään päiväkirjaa, johon on merkittävä ainakin käytetyt polttoainemäärät, alueeseen ja säiliöön/säiliöihin kohdistuneet tarkastukset, huolto- ja korjaustoimenpiteet päiväyksineen sekä niiden suorittajat.

Ilma-aluksissa käytettävät poltonesteet:

Jakeluasematoiminta on pääosin ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröitävää toimintaa, kun yhteenlaskettu säiliötilavuus on vähintään 10 m³. Ympäristönsuojelulain 527/2014 30 §:n mukaan mm. pohjavesialueella sijaitsevalle, säiliötilavuudeltaan yli 10 m³ jakelupaikalle on haettava ympäristö lupa. Pohjavesialueella sijaitsevalle, säiliötilavuudeltaan alle 10 m³ jakelupaikalle on haettava ympäristölupaa ympäristöviranomaisen harkinnan mukaisesti. Rekisteröitävien ja ympäristöluvanvaraisten jakelu- ja varastointipaikkojen teknisistä ja toiminnallisista vaatimuksista määrätään valtioneuvoston asetuksessa nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluväatimuksista 314/2020 (ns. JANO-asetus) ja mahdollisessa ympäristöluvassa. Jakelupaikan haltija selvittää rekisteröinti- ja lupatarpeen, tekee rekisteröinti-ilmoituksen tai hakee ympäristöluvan sekä tekee muut tarvittavat viranomaisilmoitukset, kuten kemikaaliturvallisuuslain 390/2005 mukaisen ilmoituksen. Ilmoituksen sisällöstä määrätään asetuksessa 685/2015. Mikäli jakelu- tai varastopaikalle ei tarvita rekisteröintimenettelyä tai ympäristölupaa, noudatetaan alla olevaa ohjeistusta.

Polttonestesäiliö:

- pohjavesialueelle ei saa sijoittaa mitään polttoainevarastoa
- toiminta ei saa häiritä millään lailla lentoaseman toimintaa
- hakija esittää kirjallisen, myöntävän lausunnon paikalliselta kunnalliselta pelastusviranomaiselta säiliön asettamiselle ja käyttämiseksi
- hakija esittää kirjallisen, myöntävän lausunnon paikalliselta kunnalliselta ympäristöviranomaiselta säiliön asettamiselle ja käyttämiseksi
- hakijan on selvitettävä tarve mahdollisten viranomaisilmoituksista toimittamisesta (esim. kemikaaliturvallisuuslain 390/2005 mukaisen ilmoituksen; sisällöstä määrätään asetuksessa 855/5012)
- säiliön on oltava vuodonilmaisujärjestelmällä oleva kaksoisvaippasäiliö.
- säiliö on sijoitettava kestopäällystetylle alueelle siten, että se on vähintään 100 mm irti alustasta
- säiliön haltija on velvollinen seuraamaan alueen päällysteen kuntoa ja ilmoittamaan alueen haltijalle/korjaamaan havaitut halkeamat ja muut vauriot
- säiliö on varustettava törmäyssuojilla
- toiminnasta vastaavan yhteystiedot on oltava helposti saatavissa esim. onnettomuustilanteen yhteydessä
- säiliön/tankkauspaikan välittömässä läheisyydessä on oltava tarkoitukseen sopiva sammutin, riittävä määrä imeytysainetta sekä työkalut sen levittämiseen (EI KIPINÖIVÄÄ MATERIAALIA!!).
- jos läheisyydessä on viemärikaivoja, on varmistettava ettei mahdollinen vuoto pääse valumaan viemäriin.
- hakijan/säiliön haltijan on noudatettava Finavian kulloinkin voimassa olevaa KeKO -ohjeistusta Kemikaalien ja polttonesteiden käsittelystä ja varastoinnista lentoasemilla
- vastuuvakuutus, Suomen Ilmailuliiton tai erillinen
- vuokrasopimus alueesta lentoaseman kanssa

Ilma-alusten tankkausalue:

Tankkausalue on rakennettava siten, että mahdollisen polttoainevuodon seurauksena maahan joutunut polttoneste saadaan kerättyä helposti ja turvallisesti talteen. Mikäli tankkausalueella on hulevesiviemäri, on alueen hulevedet johdettava luokan I öljynerottimen kautta (hiilivetytypitoisuusvaatimus alle 5 mg/l). Jätevesiviemäriin yhdistetty öljynerotin voi olla luokkaa II (hiilivetytypitoisuusvaatimus alle 100 mg/l). Öljynerottimen jälkeen on molemmissa tapauksissa oltava näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivo. Öljynerotin on varustettava automaattisella hälyttimellä ja hälytys on ohjattava sellaiseen paikkaan, että se voidaan välittömästi havaita. Öljynerotin hälyttiminen on tarkastettava ja tarvittaessa tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa, jos viranomaisen ei muuta edellytä.

Tankkausalueella ei saa säilyttää eikä varastoida mitään muuta kuin tankkaustoimintaan välittömästi kuuluvaa. Ilma-alusten tankkausalue on määriteltävä siten, että ilmailumääräyksessä AIR M1-12 kuvatus mukainen tankkaustoiminta on sillä mahdollista suorittaa ja vaaditut suojaetäisyydet toteutuvat. Mikäli tankkaus suoritetaan ajoneuvosta, on sen oltava kyseistä toimintaa varten rakennettu ja siitä annettujen säädösten/päätösten mukainen.

Tilapäinen ilma-alusten tankkausalue:

Perustellusta syystä voi tilapäisesti suorittaa ilma-aluksen tankkauksen omasta, asianmukaisesta tankkausastiasta (siirrettävä säiliö tai kanisteri) ja asianmukaisilla varusteilla varovaisuutta noudattaen ja seuraavat seikat huomioiden:

- **tankkaus tapahtuu lentoaseman kirjallisella luvalla ja ehdoilla (ref. notam / AIP aiheesta)**
- tankkaus tapahtuu lentoaseman hyväksymällä alueella
- tankkaus tapahtuu kaikilta osin tankkaajan omalla vastuulla
- tankkausta ei saa suorittaa sisätiloissa
- tankkausta ei saa suorittaa pohjavesialueella, jos alue ei ole asianmukaisilla maaperäsuojauksilla varustettu
- tankkaus on suoritettava ehyellä, kestopäällystetyllä alueella
- jos läheisyydessä on viemärikaivoja, on varmistettava, ettei mahdollinen vuoto pääse valumaan viemäriin
- tankkauspaikan välittömässä läheisyydessä on oltava tarkoitukseen sopiva sammutin, riittävä määrä imeytysainetta sekä työkalut sen levittämiseen (EI KIPINÖIVÄÄ MATERIAALIA!)
- tankkauspaikalle on oltava esteetön pääsy pelastusajoneuvokalustolla
- tankkaustoiminta ei saa aiheuttaa häiriötä lentoaseman toiminnalle
- *kanistereiden kuljettaminen alueelle pitää sopia kentän kanssa (tätä ei ole keko-ohjeessa)*
- *tankkausastioita ei saa varastoida kenttäalueella (tätä ei ole keko-ohjeessa)*